

Activiteitenplan 2023

Subsidieaanvraag Sociale prestatie en dagondersteuning

Karin Meijer en Domien Schuurmans-de Vries
Coördinatoren Odensehuis Andante

september 2022

Inhoud

1. Beschrijf de subsidiabele activiteit (artikel 5, 9.1 en 9.10).....	3
2. De bedoeling (artikel 2 en 9.1).....	6
3. Eigenaarschap (artikel 2 en 9.6).....	10
4. Behoefte (artikel 9.2 en 9.5).....	10
5. Ervaring in Utrecht (artikel 9.3).....	11
6. Samenwerking (artikel 9.4).....	11
7. Diversiteit en toegankelijkheid (artikel 9.7 en de ASV).....	11
8. Meetbare resultaten (artikel 9.9).....	12
9. Doorkijk toekomst (artikel 2).....	12
10. Locatie.....	14

1. Beschrijf de subsidiabele activiteit (artikel 5, 9.1 en 9.10).

Voor welk type activiteit vraagt u subsidie aan?

Dagondersteuning.

Geef in een beknopte kwalitatieve beschrijving aan op welke wijze u vorm geeft aan de activiteit.

Wat is het doel en beoogde effect van de ondersteuning?

Voor wie organiseert u de activiteit?

Bij alle reeds ontwikkelde en nieuw op te zetten activiteiten en projecten is het uitgangspunt van het Odensehuis dat enerzijds mensen met beginnende dementie worden ondersteund in hun zelfregie en naasten nieuwe impulsen krijgen in de omgang met hun partner of familielid. Anderzijds zijn de activiteiten gericht op maatschappelijke participatie en dialoog met de samenleving. Dit alles gericht op het wegnemen van het stigma dementie in de samenleving. Het Odensehuis is niet alleen vóór maar ook dóór mensen met dementie hun naasten en vrijwilligers. De ondersteuning draagt bij aan het langer en met kwaliteit thuis kunnen blijven wonen. Er is sprake van uitgestelde zorg wanneer mensen tijdig in beeld komen.

Basisorganisatie

Odensehuis als vrijwilligersorganisatie

Odensehuis Andante is bedoeld als een initiatief dat wordt gedragen door alle betrokkenen: deelnemers, naasten, vrijwilligers, bestuursleden en coördinatoren. Het faciliteren en onderhouden van een dergelijke organisatie kost tijd en valt onder de taken van de coördinatoren. Verderop in dit plan definiëren we waar de tijd voor benut wordt.

...als plaats om talenten te ontwikkelen.

Het Odensehuis heeft een aantal vaste activiteiten/workshops waar deelnemers nieuwe of hernieuwde kwaliteiten kunnen ontwikkelen. Talentbeleving: muziek maken en beleven en diverse creatieve activiteiten. Bewegen in brede zin: begeleid bewegen, muziek en dans, yoga en pilates begeleid door een beweegtherapeut, tevens wandelen en duo-fietsen. De Gedachtenkamer waar men onder begeleiding kan ventileren en filosoferen. Samenlezen in de culturele apotheek, museumbezoek, themalezingen, de wijk in voor informatie over omgaan met dementie, koken en eten met mensen uit de buurt, presentaties geven in het Alzheimer café, een persoonlijk museum maken, zijn voorbeelden van lopende activiteiten die wekelijks, maandelijks of jaarlijks terugkeren.

...als ontmoetingsplaats voor naasten.

Naasten komen regelmatig mee met een deelnemer. De één drinkt een kop koffie en gaat weer. De ander heeft behoefte om even te ventileren en vraagt informatie en advies. Weer andere naasten spreken de wens uit om regelmatig met gelijkgestemden van gedachten te wisselen. Uit die laatste wens is de Gedachtenkamer voor naasten ontstaan, professioneel begeleid door een gespreksleider/coach. Deze vindt eens per twee maanden plaats. We vragen naasten ook of ze zich willen inzetten voor incidentele of langdurige klussen. Bijvoorbeeld het organiseren van het zomeruitje.

Jarenlang vond er een samenwerking plaats tussen het Odensehuis en U-Centraal (mantelzorgondersteuning). Vier keer per jaar werd er een ontmoetingsmiddag voor naasten georganiseerd. Deze financiering vanuit de mantelzorgondersteuning stopt voor 2023. Er wordt gezamenlijk gekeken naar een andere invulling. De behoefte onder mantelzorgers om te ontmoeten is zeker niet kleiner is geworden. Het is van belang op een aansluitende wijze in deze behoefte te voorzien.

... als plaats voor innovatie binnen opleiding Sociaal Domein.

Odensehuis Andante is ook een plaats waar studenten kennis maken met het concept van de Odensehuizen. De Hogeschool Utrecht is met het lectoraat 'innovatie in de zorg' gestart met onderzoeken, begeleiden en ontwikkelen van co-creaties in Utrecht. Dit is een nieuwe visie en werkwijze bij de Hogeschool, te weten een meer participatieve manier van ondersteunen. Odensehuis Andante is een actieve partner in deze om zo ook studenten mee te nemen in de leefwereld van dementie.

... als plaats voor dialoog met de samenleving.

Het Odensehuis profileert zich actief in de wijk en stad. In 2022 is de boodschappenroute gerealiseerd. Door de tijdelijke verhuizing is het betrekken van winkeliers en omwonenden in Oost even on-hold, maar wordt uiteraard weer opgepakt wanneer we terug zijn op de locatie Podium Oost. Doel is om bewustwording in de wijk te vergroten, daartoe het gesprek met mensen met dementie te voeren, en de buurt ook kennis te laten maken met het Odensehuis.

Dat geldt ook voor de kunstroute die de eerste helft van 2022 in Oudwijk was te zien, in het kader van de jubileumviering. Dit concept bleek een gouden greep om met buurtbewoners in contact te komen. Er staat een nieuwe route gepland zodra we terug zijn in Oudwijk, de voorbereidingen zijn in volle gang; kunst gemaakt door deelnemers van het Odensehuis wordt een maand lang tentoongesteld in de vensters van buurtgenoten en winkeliers.

Hoeveel unieke deelnemers ondersteunt u regelmatig (wekelijks)? Hoeveel kunnen er aanwezig zijn per dagdeel?

We ontmoeten jaarlijks zo'n 50 unieke mensen met dementie en hetzelfde aantal naasten. Dit getal is onderhevig aan doorstroming naar reguliere vormen van zorg. Wat in de praktijk betekent dat we wekelijks zo'n 15 verschillende mensen met dementie en ongeveer 5 naasten ontmoeten. Wij werken in principe niet met minimale en maximale aantallen, het is immers een vrije inloop. We werken ook niet met indicaties. De locatie is ook mede bepalend hoeveel mensen er aanwezig kunnen zijn. Op de locatie in Oost kunnen we maximaal 15 personen per dag (incl. vrijwilligers en coördinator) ontvangen. Dit is logistiek en kwalitatief het uiterste. Op de tijdelijke locatie bij tuinenpark De Pioniers in Noordoost kunnen er maximaal 20 personen deelnemen, mits de begeleiding van de vrijwilligers dit kan waarborgen.

Hoeveel dagen of dagdelen per week bent u open?

Vier dagen per week (acht dagdelen). Hierbij is de wens om in 2023 te bekijken of het draagvlak groot genoeg is om gedeeltelijk bij tuinenpark de Pioniers gevestigd te blijven. Bij terugkeer naar Podium Oost bezien we of we bijvoorbeeld voor twee dagdelen een inloop kunnen blijven hanteren op het tuinenpark.

Hoe ziet de inzet van de beroepskracht er uit? Hoeveel fte zet u in? Welke voor deze activiteiten relevante opleiding en aanvullende cursussen heeft de beroepskracht gevolgd en/of welke praktijkervaring heeft de beroepskracht?

De inzet van betaalde krachten is noodzakelijk gebleken om de continuïteit te waarborgen. Hierdoor is kwaliteit en een constante factor van essentieel belang om nieuwe mensen te bereiken, de huidige groep te ondersteunen en het netwerk te onderhouden als vast aanspreekpunt.

Het Odensehuis zet 1,2 FTE per week in, verdeeld over twee coördinatoren; 28 en 16 uren per week.

- Coördinator 16 uur heeft de volgende opleidingen en cursussen: activiteitenbegeleiding, managementopleidingen, coaching opleidingen en psychosociale basiskennis.
- Coördinator 28 uur is in het bezit van een verpleegkundig-, en sociaal werker diploma. Naast haar functie als coördinator bij het Odensehuis heeft zij ook als vrijwilliger van Alzheimer Nederland een Alzheimer Café in Utrecht Oost opgezet. En vervuld zij de rol als ambassadeur informele zorg voor 6 uren per week bij het NIZU (Netwerk Informele Zorg Utrecht)

De ervaring die ingezet wordt als het gaat over kennis van dementie, komt grotendeels uit de genoten opleidingen van beide coördinatoren. Daarbij kan vermeld worden dat ook beiden een grote passie hebben voor mensgericht werken. Deze hebben zij beide ingezet in hun verschillende rollen en functies. Deze skills en kwaliteiten zijn goed te gebruiken bij de doelgroep mensen met dementie. Inhoudelijke kennis over de ziekte doen beide coördinatoren op door het verdiepen in literatuur, het volgen van cursus aanbod, zij volgen maatschappelijke ontwikkelingen, het uitwisselen met collega coördinatoren (Landelijke Odensehuizen) , collega's uit het netwerk en niet in de laatste plaats, door de mensen met dementie en hun naasten zelf.

Voor subsidiabele activiteit A, B of F: In welke mate zet u ervaringsdeskundigen in?

Ervaringsdeskundigheid inzetten is inherent aan het Odensehuis. Onze activiteiten kenmerken zich door het uitgangspunt 'vóór en dóór' de mens met dementie. Deelnemers van het Odensehuis worden uitgedaagd om elkaar te helpen, om ervaringen te delen met elkaar en met de vrijwilligers en professionals. Dat gebeurt tijdens de dagelijkse activiteiten, maar ook specifiek bij bijvoorbeeld de Gedachtenkamer en Culturele apotheek.

Voor de vrijwilligers en professionals betekent dit in de praktijk dat zij altijd naast de mens met dementie staan. Hem of haar in de gelegenheid stellen zelfstandig te bewegen. Stimuleren om elkaar te helpen i.p.v. uit handen nemen. En ervaringen te delen. De Gedachtenkamer voor naasten is bij uitstek de plaats waar ervaringsdeskundigheid wordt uitgewisseld door naasten aan elkaar. Ten slotte hebben onze vrijwilligers ook hun eigen ervaringsdeskundigheid, doordat zij in meer of mindere mate te maken hebben, of hebben gehad, met iemand met dementie uit hun omgeving.

Voor subsidiabele activiteit C: Hoe bereikt uw aanbod ouderen of personen met niet aangeboren hersenletsel die nog maar weinig de deur uitkomen? Indien uw aanbod gericht is op een specifieke groep: Kunt u toelichten waarom er specifiek aanbod nodig is voor deze groep?

Het Odensehuis richt zich op mensen met beginnende dementie. Dit is de fase waarin mensen recent de diagnose hebben gekregen of zelfs daarvoor (de niet-pluis-fase). Gebleken is, dat deze groep zich na het stellen van de diagnose, vaak verloren en verward kan voelen. Er is een grote behoefte bij zowel mensen met dementie als naasten, om de situatie op een eigen tempo te kunnen verwerken en accepteren.

- Op microniveau biedt het Odensehuis vier dagen per week 'binnen de muren' ruimte voor ontmoeting en reikt mogelijkheden aan om de dag een zinvolle invulling te geven. Er wordt informatie en advies gegeven als daar behoefte aan is. De begeleiding en ondersteuning wordt geboden door een team van vrijwilligers, twee beroepskrachten en een aantal ZZP'ers voor activiteiten als bewegen, creatief en muziek. Het programma biedt zowel ruimte voor het ondernemen van individuele activiteiten, als de mogelijkheid om aan een groepsactiviteit deel te nemen. De begeleiding is (in het begin) intensief. De grote verscheidenheid van de ziekte in combinatie met iemands karakter, rugzak en netwerk, maakt dat er geen pasklaar

begeleidingsplan ligt. Maatwerk is nodig en wordt geboden. Er wordt geïnvesteerd in de relatie en vertrouwen. Er wordt oprechte aandacht gegeven, waardoor men zich gehoord en gezien voelt. Het Odensehuis ondersteunt in het dementie proces door er te *zijn* voor mensen met dementie en hun naasten.

Daarnaast kenmerkt de dag ondersteuning zich door grote mate van 'alles mag, niets hoeft'. Mensen kunnen zonder afspraak komen en gaan wanneer zij dat willen. De coördinator peilt hierin ieders behoefte en wens. De ziekte maakt dat een creatieve vorm van uitnodigen en benaderen nodig is, om zo een eigen ritme te vinden. In de praktijk zien we dat de ene deelnemer vier dagen per week aanwezig is en de ander een uurtje per week langskomt. Weer een ander komt enkel en alleen voor die ene activiteit die aanspreekt en weer een ander werkt een bepaalde periode met een vrijwilliger aan een specifiek project.

- Op macroniveau treden wij naar buiten en betrekken we de wijkbewoners bij wat we doen. We nodigen uit om deel te nemen aan activiteiten, verzorgen informatie bijeenkomsten, organiseren i.s.m. de buurt kunstroutes en nemen deel aan activiteiten buitenshuis (bijvoorbeeld een lunchconcert bij Tivoli Vredenburg). Met als doel de zichtbaarheid te vergroten evenals bewustwording rondom het groeiend aantal mensen met dementie. We willen daarmee het stigma rond dementie verkleinen; mensen met dementie doen mee in de samenleving.
- Op mesoniveau profileert Andante zich stadsbreed en landelijk. Zo is zij aangesloten bij het Ketennetwerk Dementie Utrecht om gezamenlijk een product op te leveren om het langer (kwalitatief) thuis wonen voor mensen met dementie te bevorderen. Dit project loopt van september 2022 tot september 2023.
Eveneens neemt het Odensehuis deel aan onderzoeken gevoerd door Alzheimer Nederland, VWS en Movisie.

2. De bedoeling (artikel 2 en 9.1)

Aanvulling vanuit de subsidieregeling VVIVE: mantelzorgondersteuning

Beschrijf op welke wijze u met deze activiteit(en) een bijdrage levert aan de bedoeling. Ga hierbij in op de in artikel 2 genoemde elementen.

Wij ondersteunen naasten op verschillende niveaus welke onder te verdelen zijn in: voor, tijdens en na deelname van de persoon met dementie aan het Odensehuis.

Voor:

Voordat een deelnemer daadwerkelijk het Odensehuis bezoekt, is er meestal al contact met een naaste. Of omdat de naaste zelf het initiatief neemt om te informeren en zijn/haar naaste aan te melden, of nadat een deelnemer geïnformeerd is door een professional zoals casemanager, huisarts of specialist en hij/zij ons daar van op de hoogte heeft gesteld. In het laatste geval nemen we altijd contact op met de betreffende naaste die door de toekomstige deelnemer als zodanig wordt aangemerkt.

Tijdens dit voortraject wordt er een afspraak gemaakt om kennis te maken. Dit is, afhankelijk van de hulpvraag, met of zonder toekomstige deelnemer. We toetsen dan zowel de behoefte van de persoon met dementie als de naaste. Soms is er vaker dan één keer contact nodig, als iemand zich bijvoorbeeld nog onveilig voelt. We steken in op vertrouwen en relatie-opbouw. De ervaring leert dat dit essentiële en effectieve thema's zijn.

Ook zijn er naasten die contact leggen omdat er mogelijk sprake is van dementie bij een naaste en ze alvast willen verkennen of wij een plek zouden kunnen zijn voor hun naaste. Dit zijn verkennende, meer informele gesprekjes die spontaan plaatsvinden op locatie. Ook weet men ons via de website te vinden en ontvangen we dergelijke vragen per mail of telefoon.

Tijdens:

- **Activiteiten:** Zolang een deelnemer het Odensehuis bezoekt worden naasten betrokken bij de activiteiten die we organiseren. Daarbij worden zij altijd uitgenodigd om ook deel te nemen. Een selecte groep doet dat, het merendeel geeft aan lucht te ervaren als men even alleen kan zijn.
- **Periodiek:** Daarnaast organiseren we periodiek activiteiten voor alleen naasten, in de vorm van gespreksgroepen die we Gedachtenkamer voor naasten noemen. Het lotgenotencontact wordt als waardevol omschreven. Het gevoel niet de enige te zijn, versterkt en ondersteund enorm.
- **Dagelijks contact:** Een belangrijke investering is het dagdagelijkse contact. Elke dag is er wel telefonisch contact omdat een naaste praktische zaken doorgeeft bijv. logistieke zaken, gebeurtenissen die van invloed kunnen zijn op de dag (bijv. een slechte nacht, conflict etc.), of om even het hart te luchten. Elke naaste doet dat op zijn eigen manier en daarvoor vinden we het belangrijk ruimte te maken.
- **Proces:** We houden naasten op de hoogte wanneer we verandering of achteruitgang zien in het dementie proces. Indien gewenst ondersteunen we bij een volgende stap of doorstroom. Dit is vaak een emotioneel proces waar mensen de tijd voor nodig hebben en die kunnen we bieden. We signaleren en communiceren. Door dit op deze manier te doen, geloven wij dat we kunnen bijdragen aan uitgestelde zorg en het voorkomen van een crisissituatie.
- **Naasten onderling:** Wat ook een mooie toevoeging is, is dat we proberen te kijken (zoals we dat bij deelnemers doen) of er overeenkomstige interesses, behoeftes en worstelingen zijn bij naasten. Op een natuurlijke manier proberen we zo mensen kennis met elkaar te laten maken, waar al mooie contacten uit zijn ontstaan. Men zet het lotgenoten contact dan voort buiten het Odensehuis.
- **Vrijwillig:** Ook bieden we naasten de mogelijkheid om vrijwillige taken op zich te nemen. Men geeft aan zich nuttig te voelen als ze ook wat kunnen bijdragen. Zo heeft iemand bijvoorbeeld jaren een dag per week als gastvrouw meegedraaid: 'Door te zien hoe andere mensen omgaan met dementie, heb ik meer geleerd over hoe ik thuis met mijn man kan omgaan'. Weer een andere naaste heeft afgelopen jaar, in samenspraak met een andere naaste en haar man (met dementie) ons zomeruitje georganiseerd. Een waardevolle plek en investering dus.

Na:

Wanneer een deelnemer geen gebruik meer maakt van het Odensehuis (omdat hij doorstroomt), blijven we naasten informeren over onze activiteiten. Er zijn naasten die gebruik blijven maken van de gespreksgroepen. Een deel blijft af en toe spontaan langs komen voor een kop koffie. Met een aantal naasten die deze behoefte hebben spreken we periodiek af. De mensen die dit doen, geven allemaal aan dat het vertrouwen en de relatie zo veilig voelen. Dat wij de mensen zijn die vanaf het begin van het dementieproces zijn 'meegereisd' en daardoor hun verhaal verder kunnen delen. Er wordt ook grote waarde gehecht aan het feit dat wij de deelnemer hebben leren kennen in een 'goeie periode' en het dus prettig kan zijn om dat samen te herinneren.

Kortom de investering in naasten is waardevol en van belang. Het draagt eveneens bij aan kwaliteit van leven, uitgestelde zorg, acceptatie en rouw. Onze inschatting is dat de beroepskrachten zo'n 25% van de tijd hierin investeren.

Hoe zien we de leidende principes terug in uw activiteiten?

Leefwereld centraal.

Onze deelnemers en hun naasten staan centraal in alles wat het Odensehuis biedt en onderneemt.

Samen doen wat nodig is.

We leveren maatwerk op basis van vraag en behoeftes en we betrekken hierbij het eigen netwerk van mensen.

Streven naar eenvoud.

Doordat we geen gebruik maken van een indicatie en daarmee niet gebonden zijn aan tijd, vermijden we het systeem. Dit betekent niet alleen veel minder administratieve taken, maar ook de mogelijkheid om maatwerk te leveren. We zijn een platte organisatie met korte lijnen. We zijn in staat om vrijwel meteen te anticiperen op een hulpvraag.

Een mooie en belangrijke ontwikkeling op dit gebied is de samenwerking die we zoeken en die er al is met andere zorgorganisaties. Als het dementieproces voortschrijdt en de open structuur van Odense niet meer past, verwijzen we niet iemand 'blanco' door te naar de volgende stap/voorziening. Indien gewenst begeleiden we deelnemer en naaste in dit proces en gaan samen kennismaken bij bijvoorbeeld een dagbesteding. De huidige samenwerking met de King Arthur groep bestaat er uit dat verschillende deelnemers zowel gebruik maken van hun aanbod als dat van ons. De uitkomst daarvan is dat er minder weerstand en een zachte overgang is, als er meer ondersteuning vanuit de dagbesteding nodig is. Hierdoor zien we niet alleen meer acceptatie bij de persoon met dementie maar, minstens zo belangrijk, de naaste wordt hierin ontzien. Vaak geeft een naaste aan de volgende stap uit te stellen omdat zijn partner zegt niet te willen, iemand het gevoel heeft daarmee te falen, omdat het bevestigt dat iemand achteruit gaat. Of men weet niet hoe het zorgsysteem werkt. Door hierin te begeleiden, dragen we bij aan een stabiele overgang en minder belasting van de naaste. De eenvoud zit hem in het feit, dat slechts dat kopje koffie drinken samen en dit bespreekbaar maken, kan leiden tot bovenstaande.

Uitgaan van mogelijkheden.

Aansluiten bij wat deelnemers en naasten zelf kunnen: faciliteren, stimuleren en begeleiden. Fouten maken is geen enkel probleem, de praktijk leert dat deelnemers elkaar onderling helpen. We stimuleren dat vrijwilligers ondersteunen volgens het principe: 'niet zorgen voor, maar zorgen dat'.

Zo nabij mogelijk.

Onze basis was de afgelopen zes jaar in Utrecht Oost en we hebben daar inmiddels onze plek geconsolideerd. Het Odense-gedachtengoed verspreid zich, door te investeren in het formele en informele netwerk, verder over de stad. Het Odensehuis heeft een stadsbrede functie.

Door de verbouwing van Podium Oost, is het Odensehuis verhuisd naar Utrecht Noord-Oost waar we waarschijnlijk tot en met de eerste helft van 2023 verblijven in het verenigingsgebouw van ATV De Pioniers. In de afgelopen maanden zijn er veel spontane contacten ontstaan met mensen die iets voor Odense willen betekenen en naasten benaderen ons voor hun partner of ouder met dementie. De setting is laagdrempelig en mensen lopen makkelijk binnen om zich te laten informeren. We kunnen tijdens het schrijven van dit plan al voorzichtig concluderen dat de wijkfunctie belangrijk is. In de eerste 8 weken van ons verblijf meldden zich tien nieuwe deelnemers.

Hoe draagt u bij aan de drie genoemde doelen: stabiliseren, stappen zetten, meer zorg als dat nodig is?

Voor ouderen is stappen zetten geen doel. Als mensen tijdig in beeld komen, worden doorverwezen door verwijzers, dan leert de praktijk dat men in staat is om de ziekte niet enkel vanuit een negatief perspectief te benaderen, maar ook in staat de positieve kanten te zien. We gaan gezamenlijk op zoek naar wat er nog wél kan en dat is vooral in de beginfase. Afhankelijk van de vorm van dementie, het stadium, en het netwerk zetten we in op iemands interesse en kwaliteiten.

Wanneer er meer zorg nodig is, zullen de beroepskrachten dit tijdig signaleren en bespreken. In eerste instantie met de persoon met dementie zelf. Afgestemd wordt hoe de informatie gedeeld wordt met het netwerk erom heen. De coördinator brengt deelnemer en naasten in contact met de juiste organisatie. Wanneer er sprake is van doorstroming, wordt er gekeken naar de behoefte en bij voorkeur gekozen voor een zachte overgang. Dit houdt in dat er tijdelijk gebruik kan worden gemaakt van twee plekken. Door middel van afbouw bij Odense en opbouw bij een vervolgvoorziening, wordt er toegewerkt naar een doorstroom.

Hoe kijkt u aan tegen de rol van uw eigen organisatie in het geheel van het Utrechtse zorglandschap?

Het Odensehuis is een informele voorziening die daarmee ook niet onder 'zorg' te definiëren is. Toch ondersteunt zij een doelgroep die te maken gaat krijgen met zorg. Daarom is het van groot belang om als organisatie een plek te verwerven in het Utrechtse zorglandschap. In de zes jaar dat het Odensehuis bestaat, heeft het een vruchtbare reis gemaakt en mogen we stellen dat we deze plek verworven hebben. We werken samen met buurtteams en casemanagers dementie. Tevens nemen we o.a. deel aan het Utrechtse Ketennetwerk Dementie en zijn daarmee steeds meer een samenwerkingspartner voor zorgaanbieders. De contacten, bouwen aan relaties en onderhoud vraagt tijd.

Ook verwijst een deel van de huisartsen en specialisten mensen met dementie naar ons. Maar we zien ook dat continue investeren in de samenwerking met deze verwijzers nodig is. We zijn reeds gestart met de ontwikkeling van een strategisch plan, om het netwerk en de doelgroep nog beter te bereiken en te voorzien van informatie. In het laatste kwartaal van 2022 start de implementatie en rolt uiteraard verder uit in 2023.

Hoe draagt u bij aan de beweging naar voren?

Zoals hiervoor beschreven, zit de beweging naar voren in de uitbreiding van het netwerk. We willen hierbij benadrukken dat de investering in de netwerkcontacten van essentieel belang is en een wezenlijk deel van de coördinatie-uren beslaat. Het betreft het contact leggen, informeren, verbinden en onderhouden van de vele contacten binnen het omvangrijke Utrechtse dementienetwerk.

De ontwikkeling van het strategisch plan, zoals hiervoor beschreven, houdt in dat we dit netwerk in stad Utrecht in kaart brengen door het op te delen in kwadranten en per stadsdeel te inventariseren welke organisaties daar de 'lead' hebben in het casemanagement. Hetzelfde doen we door de portefeuilles van de buurtteams te analyseren (focus op senioren en/of dementie). Tevens benaderen we de huisartsen en praktijkondersteuners en betrekken we de sociaal makelaars. Zo willen we in elk stadsdeel een team van ambassadeurs dementie creëren, waardoor o.a. mensen met beginnende dementie en hun naasten eerder in aanraking komen met de ondersteuning die wij en andere partijen bieden en de lijnen in het doorverwijzen korter worden.

Daarnaast hebben we afgelopen jaar een belangrijke slag gemaakt in de ontwikkeling van het kwaliteitsbeleid. Hierbij was een deelnemer betrokken die in zijn werkzame leven kwaliteitsadviseur was. Het belangrijkste speerpunt in dit beleid is dat we streven naar het bestendigen en uitbouwen van ons maatwerk. We onderscheiden ons hierin van andere ondersteuningsorganisaties en dit is mogelijk omdat we zonder indicatie werken en hierdoor niet aan tijd gebonden zijn. De investering in de relatie en het vertrouwen van elke nieuwe bezoeker maakt dat menigeen teruggeeft: 'Ik kan hier helemaal mezelf zijn', 'Het maakt niet uit wat ik doe, het is goed'. 'Als ik geen zin heb om mee te doen, maar liever even mijn hart wil luchten, dan kan dat.'

3. Eigenaarschap (artikel 2 en 9.6)

Welke inbreng of eigen regie hebben deelnemers bij u, hoe stimuleert u dit?

De deelnemers van het Odensehuis hebben volledig eigen regie. Dat wil zeggen dat zij vrij zijn om te komen en gaan wanneer zij dat willen. Indien nodig of gewenst wordt er per individu gekeken wat er nodig is om hen stimuleren. Bijvoorbeeld wanneer de ziekte maakt dat er een verstoring is in de oriëntatie in tijd en plaats. Ook tijdens de dag is men vrij om deel te nemen aan de geboden activiteit of kan men er voor kiezen wat anders te doen. Bijvoorbeeld even alleen zijn of juist samen met een andere deelnemer, vrijwilliger of naaste. Tijdens de Gedachtenkamer wordt altijd aan de groep gevraagd welk onderwerp er besproken wordt. Wat leeft er, wat willen we met elkaar delen? We proberen op zoek te gaan naar iemands interesse en kwaliteit en dat te koppelen aan een activiteit en een vrijwilliger. Een mooi voorbeeld is dat een bezoeker met dementie in zijn werkzame leven lang gewerkt heeft in de kwaliteitszorg. Hij heeft bij het Odensehuis een aantal maanden meegewerkt aan het kwaliteitsbeleid van de organisatie en belangrijke input geleverd.

4. Behoeft (artikel 9.2 en 9.5)

Hoe weet u dat er behoefte is aan deze activiteit voor deze doelgroep?

Hoe is uw aanbod aanvullend op andere geboden ondersteuning in de buurt of gemeente?

We stappen in op een moment in het proces van dementie waarop geen reguliere voorzieningen bestaan. Na de diagnose geeft men aan vaak alleen te staan. Er is nog geen sprake van indicatiestelling, waardoor men niet op reguliere plekken terecht kan met vragen, of voor lotgenotencontact, of voor het blijven stimuleren van 'meedoen'.

De mensen die tijdig het Odensehuis weten te vinden, geven aan dat dit een positieve invloed heeft op de acceptatie van het proces en het zelfbeeld en daarmee de balans terugvinden. Een belangrijk aspect is ook het opdoen van nieuwe vriendschappen, men geeft aan dat bestaande relaties na de diagnose ingewikkeld worden of dat men vrienden kwijtraakt.

Onze deelnemers kunnen zonder indicatie terecht. Het Odensehuis heeft een inloop- en ontmoetingsfunctie, waardoor men in eigen tempo kan onderzoeken welk onderdeel van het Odensehuis past bij de persoon en zijn of haar behoefte.

5. Ervaring in Utrecht (artikel 9.3)

Bent u al langer actief in Utrecht in het sociaal domein? Welke ervaring heeft u in die tijd opgedaan die u zal inzetten bij deze activiteiten?

Odensehuis Andante bestaat sinds 2016. Vanaf het begin hebben we een uitgebreid netwerk opgebouwd en dat bouwt zich steeds verder uit met buurtteams, huisartsen, POH's, geriatrisch specialisten, het lokale welzijnswerk en de Hogeschool Utrecht (lectoraat innovatie sociaal domein). De ervaring die we hierin hebben opgedaan, is dat het van groot belang blijkt om niet enkel de persoon met dementie te zien, maar hem te helpen het netwerk erom heen óók te betrekken. We weten dat dementie van invloed is op de verschillende domeinen van iemands leven en dat er een grote behoefte is aan overzicht. Het Odensehuis heeft geleerd hier een belangrijke rol in te pakken. Samen met de deelnemer probeert zij het systeem er om heen te consolideren en dat werpt zijn vruchten af. Deze samenwerking willen we verder uitbreiden. Dit gaan we o.a. doen door deelnemers de ruimte te bieden hierheen een stem te hebben en samen op zoek te gaan naar een functioneel systeem in het proces.

6. Samenwerking (artikel 9.4)

Beschrijf hoe u samenwerkt en samen leert met organisaties en initiatieven in het sociaal domein.

Dit doen we door periodieke overleggen, informeren a.d.h.v. netwerknieuwsbrieven, delen en halen van gezamenlijke kennis en het organiseren van gezamenlijke buurtactiviteiten. Elk najaar wordt opnieuw geïnvesteerd in de huidige en nieuwe professionele contacten. We nodigen hen uit en bieden presentaties aan over ons werk. Het doel is het netwerk uit te breiden en actief betrokken te houden, door consequent periodiek te informeren en contact te onderhouden in een vorm die voor alle betrokkenen werkt.

Beschrijf de wijze waarop u zorgt dat anderen u kunnen vinden en met u kunnen samenwerken

Naast de gangbare PR, zoals: het up-to-date houden van de website, zorgen voor flyers bij de verwijzers en openbare plekken, posts op social media en artikelen in kranten e.d., leert de ervaring dat het warme contact met verwijzers het meest effectief is. We blijven op de hoogte van wisselingen van casemanagers en nodigen hen dan uit om kennis te maken. We sluiten aan bij bijeenkomsten die óf de potentiële doelgroep bereiken óf werken binnen de informele zorg (bijvoorbeeld NIZU netwerkbijeenkomsten).

We willen hierbij wederom benadrukken dat ook hier de investering in de netwerkcontacten van essentieel belang is en een fors deel van de coördinatie-uren beslaat. Het betreft het contact leggen, informeren, verbinden en onderhouden van de vele contacten binnen het omvangrijke Utrechtse dementienetwerk.

7. Diversiteit en toegankelijkheid (artikel 9.7 en de ASV)

Wat doet uw organisatie om Utrechters in een kwetsbare situatie te bereiken en ondersteunen ongeacht hun (culturele) achtergrond en/of seksuele oriëntatie? Kunnen we dat terug zien in de activiteit?

Hoe zorgt u dat de activiteit fysiek en sociaal toegankelijk is voor iedereen?

Onze inloopvoorziening is toegankelijk voor iedereen die te maken heeft met dementie. Ongeacht afkomst, leeftijd, geslacht. In de activiteiten kunt u zien dat we proberen het aanbod zo divers mogelijk te houden, zodat we een brede groep mensen kunnen aanspreken.

8. Meetbare resultaten (artikel 9.9)

Hoe maakt u uw resultaten meetbaar en inzichtelijk? Denk hierbij aan kwantitatieve resultaten zoals bereik, nieuwe instroom, doorstroom, etc. Denk ook aan kwalitatieve resultaten zoals deelnemer tevredenheid, voorkomen achteruitgang, deelnemers die kleine stappen zetten, etc.

Eens per jaar wordt er een enquête afgenomen onder deelnemers, naasten en vrijwilligers. Zo peilen we de tevredenheid behoefte en verbeterpunten.

De kwantitatieve indicatoren worden maandelijks bijgehouden en beschrijven onder andere nieuwe deelnemers, unieke deelnemers en naasten, doorstroom, dubbel aanbod, aantal dagdelen, netwerk.

9. Doorkijk toekomst (artikel 2)

Dient u een driejarige aanvraag in? Beschrijf dan of u de komende jaren een bepaalde ontwikkeling verwacht in het aanbod.

Ja, we verwachten groei: een toename in het aantal deelnemers en naasten. We weten dat het aantal mensen met dementie groeit. Daarnaast is onze nationale opdracht (vanuit de nationale dementiestrategie) dat in 2025 elke gemeente één of meerdere inloopvoorzieningen heeft voor mensen met beginnende dementie. Gezien de huidige ontwikkelingen (meer deelnemers, naasten én vrijwilligers) willen we hierin onze bijdrage leveren. We zien door ons tijdelijke verblijf in Utrecht Noord-Oost dat de nieuwe aanmeldingen voornamelijk uit de wijk zelf komen. Daarmee kunnen we o.a. vaststellen hoe belangrijk deze wijkfunctie is voor het inloophuis. Het helpt de drempel te verlagen. We zetten in op zichtbaarheid op meer plekken in de stad, waarvan we weten dat de (grootste) doelgroep zich daar bevindt (op basis van cijfers 'van Wijkdata naar Wijkdoen'). We kunnen hier alleen aan werken als de basiskosten voor coördinatie gegarandeerd zijn, dan is het mogelijk om een lange termijnplan te maken. We verwachten de komende jaren uitbreiding van uren nodig te hebben om de verschillende plekken te kunnen faciliteren.

Hoe anticipeert of stuurt u bij op veranderende behoeften van de deelnemers en inwoners als deze in de loop van de tijd verandert?

- In Nederland heeft ruim 8% van de mensen boven de 65 jaar dementie. Ruim 25% van de mensen boven de 80 jaar heeft dementie. Ruim 40% van de mensen boven de 90 jaar heeft dementie.
- Het aantal mensen met dementie is vervijfvoudigd. Van ruim 50.000 in 1950 tot 290.000 nu. Het aantal zal de komende 25 jaar verdubbelen tot een half miljoen. In 2050 is het verwachte aantal 620.000.
- Mensen met dementie leven gemiddeld 6,5 jaar met de ziekte.
- Aantal mensen met dementie in de Gemeente Utrecht: 3100 mensen. Naar schatting wonen daarvan 2300 mensen thuis, waarvan de inschatting is dat de helft misschien nog geen diagnose heeft. (Gegevens uit 2020.)
- Dementie is volgens artsen de ziekte met de hoogste ziektelast voor de patiënt.
- Er zijn 800.000 mensen die zorgen voor iemand met dementie. De helft combineert de zorg met een baan en/of zorg voor kinderen. Van hen zorgt 31% meer dan veertig uur per week voor hun naaste. 52% van de naasten is zwaar belast en 3% overbelast. De gemiddelde leeftijd van naasten is 64 jaar.
- In 2017 bedroegen de kosten voor dementiezorg 9,3 miljard, dat is 9,5% van de totale ziektekosten
- De kosten van dementie stijgen met 2,9% per jaar.

(Bronnen: Alzheimer Nederland, kerncijfers gebaseerd op 2021).

Aantallen bezoekers Odensehuis 2021/2022

We ontmoetten in 2021	
Unieke mensen met dementie	28
Naasten	17
Vrijwilligers	28
Bezoekers	59
Studenten	6
We ontmoetten in 2022 (t/m medio augustus)	
Unieke mensen met dementie	35
Naasten	47
Vrijwilligers	33
Bezoekers	47
Studenten	5

We zien groei, en dit is te danken aan het bestendigen van het netwerk, de zichtbaarheid in de wijk(en) alsmede de verhuizing, waardoor we ook in Noordoost een grotere groep kunnen bedienen. Wat ook zichtbaar wordt is de toename en betrokkenheid van naasten en vrijwilligers.

Ambities voor 2023

Voor 2023 zullen we naast de dialoog met de samenleving, ook focussen op een nog breder bereik van de doelgroep. We willen meer mensen bereiken door ons aanbod zowel binnen- als buiten de muren van het Odensehuis vorm te geven. Deels door een verdieping en verbreding van eerder uitgevoerde activiteiten, deels met geheel nieuwe activiteiten. Voor zover mogelijk willen we dat binnen het takenpakket van de coördinator opzetten en uitwerken, samen met deelnemers, naasten en vrijwilligers.

Het gaat om de volgende activiteiten:

- Samenwerkingen uitbreiden en versterken. Een verkenning is reeds gestart met de Bewegvriendelijke wijk. We onderzoeken de meerwaarde van een 'groen knooppunt'. Een wekelijkse activiteit die vanaf de Pioniers groene activiteiten faciliteren. Bijvoorbeeld een workshop over alles wat er groeit, een natuurwandeling, groente plukken en bereiden, etc. Deze activiteiten zijn toegankelijk voor alle buurtbewoners en deelnemers van het Odensehuis
- Aansluiten bij casuïstiek besprekingen in de stad. We brengen in kaart wie in welk stadsdeel hier de lead in heeft. En streven naar een dementie-ambassadeur per stadsdeel om de lijnen kort te houden.
- Als netwerkpartner een bijdrage leveren aan de ontwikkelwerkplaats: 'Het aanbod van zorg en welzijn in de stad Utrecht sluit aan op het dagelijks leven van mensen met dementie die thuis wonen.'. De werkgroep bestaat uit professionals van de volgende organisaties: HUS, Careyn, Axion Continu, U-Centraal, King Arthur, Dock, Buurtteam, ANGU, Buurtzorg, Laurierzorg, Diaconessenhuis en het Antonius ziekenhuis. De hoofdonderzoeker komt van de HU.
- 'Samen Utrecht verkennen': Lezingen en stadswandelingen door Het Gilde Utrecht, waarbij zowel de deelnemers van Odensehuis Andante als buurt- en stadsgenoten worden uitgenodigd.

- ‘Dichter(s) bij elkaar’: Een poëzie-groep met deelnemers, naasten en vrijwilligers onder professionele begeleiding. Met de deelnemers wordt gewerkt aan een jaarlijkse presentatie samen met het Utrechts Stadsdichtersgilde.

Meer in algemene zin liggen er een aantal ambities waaraan wij in 2023 willen werken.

- Op andere locaties activiteiten organiseren, zodat het Odensehuis nog meer als broed- en werkplaats kan fungeren.
- Met de bestaande vaste activiteiten (talentbeleving: creatief en muziek, bewegen en Gedachtenkamer) blijven voorzien in diversiteit van het activiteiten aanbod.
- Meer aansluiten bij de activiteiten van Podium Oost; bijvoorbeeld door samen te werken met een regulier koor en daarmee een (deels) gezamenlijk programma te maken.
- Eens per maand aansluiten bij de wandelgroep van Podium Oost.
- De verhuizing terug naar Oost zal ook een investering zijn om deze plek weer in te nemen. Dit proces vraagt veel in de begeleiding van deelnemers.

...en waarom?

Deze activiteiten in hun totaliteit dragen eraan bij dat:

- Mensen met beginnende dementie, ongeacht hun leeftijd, zo lang mogelijk thuis kunnen leven en een actieve, zinvolle bijdrage leveren aan de samenleving. Zij voeren zo lang mogelijk zelf de regie over hun leven, kunnen anticiperen op het verloop van hun ziekte, werken aan de opbouw van een sociaal netwerk en vragen hulp aan naasten.
- Naasten mentale steun ontvangen om de zorg voor hun dierbare met dementie op een eigen manier vorm te geven, waardoor de veerkracht vergroot.
- Een burgerinitiatief en zelforganisatie, als Odensehuis Andante, voorziet in een behoefte van de samenleving, waarin de zorg voor mensen met geheugenverlies en dementie steeds meer door naasten en vrijwilligers gedragen wordt en steeds minder intramuraal plaats vindt.
- Het professionele netwerk een beter beeld krijgt van de meerwaarde van een inloopvoorziening.

10. Locatie

Op welke locatie worden uw activiteiten aangeboden? Is er sprake van huur of eigendom? Is er iets te vermelden over de gebruiksovereenkomst?

Het Odensehuis zit in de bijzondere positie dat zij vanaf juli 2022 op een tijdelijke locatie zit. Namelijk in de wijk Noordoost, op tuinenpark ATV De Pioniers. Dit vanwege een ingrijpende verbouwing van buurtcentrum Podium Oost, waar het Odensehuis normaliter gevestigd is. De verwachting is dat we in het tweede kwartaal van 2023 terug zullen verhuizen. Beide locaties worden gehuurd.